

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2023. január 12.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – 2008/675/IB kerethatározat – A 3. cikk (1) bekezdése – Valamely más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletek egyenértékűségének elve – Arra irányuló kötelezettség, hogy az e büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződjön – Az összbüntetésbe foglalásra vonatkozó nemzeti szabályok – Bűnhalmazat – Az összbüntetés meghatározása – A határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetésekre vonatkozó tizenöt éves felső határ – A 3. cikk (5) bekezdése – Kivétel – A másik tagállamban történő ítélethozatalt vagy végrehajtást megelőzően elkövetett bűncselekmény”

A C-583/22. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2022. szeptember 7-én érkezett, 2022. június 29-i határozatával terjesztett elő az

MV

ellen,

a **Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök (előadó), M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl és J. Passer bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: S. Beer tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. november 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– MV képviselőjében S. Akay Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

- a Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof képviselőjében C. Maslow és L. Otte, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében S. Grünheid és M. Wasmeier, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. december 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló, 2008. július 24-i 2008/675/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 220., 32. o.) 3. cikke (1) és (5) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a Landgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i regionális bíróság, Németország) ítélete ellen MV által a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) benyújtott felülvizsgálati kérelem keretében terjesztették elő, amely ítélet MV-t szexuális erőszak minősített esete miatt hat év szabadságvesztés-büntetésre ítélte.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/675 kerethatározat (1)–(5), (8), (9) és (13) preambulumbekzdése a következőket mondja ki:
  - „(1) Az Európai Unió célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését. E célkitűzés megvalósításának feltétele, hogy a tagállamokban hozott büntetőítéletekre vonatkozó információkat figyelembe lehessen venni az ítélethozatal szerinti tagállamon kívül is, egyrészt újabb jogsértések megelőzése érdekében, másrészt az újabb büntetőeljárások során.
  - (2) A[z Európai Unió Tanácsa] 2000. november 29-én, a tamperei Európai Tanács következtetéseiének megfelelően intézkedési programot fogadott el a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének megvalósítására vonatkozóan, amely előírja, az »azon elvet meghatározó egy vagy több eszköz elfogadását, amely szerint egy tagállam bírósága számára lehetővé kell tenni a más tagállamok bíróságai által büntetőeljárásban hozott jogerős ítéletek figyelembevételét az elkövető büntetett előéletének értékelésekor, visszaesői minőségének megállapításakor, valamint a büntetések típusának és végrehajtásuk megfelelő módjának meghatározásakor«.
  - (3) E kerethatározat célja az, hogy a más tagállamokban hozott büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozóan minimumkötelezettséget írjon elő a tagállamok számára. [...]

- (4) Egyes tagállamok hatályt fűznek a más tagállamokban hozott büntetőítéletekhez, míg más tagállamok csak a saját bíróságaik által hozott büntetőítéleteket veszik figyelembe.
- (5) Meg kell erősíteni azt az elvet, amely szerint a tagállamok kötelesek a saját bíróságaik által, a nemzeti jogszabályokkal összhangban hozott büntetőítéletekkel azonos hatályt fűzni a más tagállamokban hozott büntetőítéletekhez, függetlenül attól, hogy a nemzeti jog azokat a hatályokat eljárásjogi, anyagi jogi, vagy ténykérdésnek tekinti-e. E kerethatározatnak azonban nem célja a nemzeti jogszabályok által a korábbi büntetőítéletekre vonatkozóan meghatározott következmények harmonizálása, és a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség csak a korábbi nemzeti büntetőítéletek nemzeti jog szerinti figyelembevételének mértékéig él.

[...]

- (8) Ha a valamely tagállamban zajló büntetőeljárás során egy másik tagállam korábbi büntetőítéletére vonatkozó információ áll rendelkezésre, lehetőség szerint el kell kerülni, hogy az érintett személy kedvezőtlenebb bánásmódban részesüljön annál, mintha a korábbi ítélet nemzeti ítélet lett volna.
- (9) A 3. cikk (5) bekezdését többek között a (8) preambulumbekzdésnek megfelelően úgy kell értelmezni, hogy ha a nemzeti bíróság az új büntetőeljárás során a valamely más tagállam által hozott ítéletben korábban kiszabott büntetés figyelembevételkor úgy ítéli meg, hogy a büntetés mértéke a nemzeti jog keretein belül aránytalanul szigorú lenne az elkövetővel szemben, tekintve az elkövető körülményeit, és amennyiben a büntetés célja enyhébb büntetéssel is elérhető, ennek megfelelően alacsonyabb büntetési mértéket is meghatározhat, feltéve hogy ez tisztán hazai esetekben lehetséges lett volna.

[...]

- (13) E kerethatározat tiszteletben tartja a más tagállamban korábban hozott büntetőítéletek figyelembevételéhez szükséges nemzeti eljárások és megoldások sokféleségét. [...]"

4 E kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E kerethatározat célja azon feltételek meghatározása, amelyek alapján egy bizonyos személy elleni a tagállamban indult büntetőeljárás során, az ugyanezen személlyel szembeni más tagállamban, eltérő cselekmények alapján hozott korábbi büntetőítéleteket figyelembe veszik.”

5 Az említett kerethatározat „Valamely más tagállamban hozott büntetőítéletnek egy új büntetőeljárásban való figyelembevétele” című 3. cikke a következőket írja elő:

„(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a valamely személy ellen folytatott büntetőeljárás folyamán az ugyanazon személy ellen más cselekmények miatt más tagállamban hozott olyan büntetőítéleteket, amelyekkel kapcsolatban a kölcsönös jogsegélyről vagy a bűnügyi nyilvántartásból származó információk cseréjéről szóló hatályos eszközök értelmében információkat szereztek, a korábbi nemzeti büntetőítéletekkel azonos mértékben figyelembe veszik, és hogy azokhoz a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződik, összhangban a nemzeti jogszabályokkal.

(2) Az (1) bekezdést alkalmazni kell a tárgyalás előtti szakasz, a tárgyalás, és a büntetőítélet végrehajtása során, különösen az alkalmazandó eljárási szabályok tekintetében, ideértve az

ideiglenes letartóztatásra, a bűncselekmény meghatározására, a büntetés típusára és mértékére, valamint a határozat végrehajtására vonatkozó szabályokat is.

[...]

(5) Amennyiben a bűncselekményt, amellyel kapcsolatban az új eljárás folyik, a korábbi büntetőítélet kiszabása vagy teljes végrehajtása előtt követték el, az (1) és (2) bekezdés nem járhat azzal, hogy a tagállamok kötelesek legyenek a büntetéskiszabásra vonatkozó nemzeti szabályaikat alkalmazni, ami azt eredményezné, hogy ezen szabályoknak a külföldi büntetőítéletekre való alkalmazása korlátozná a bírót a büntetéskiszabásban az új eljárás során.

A tagállamoknak ugyanakkor biztosítaniuk kell, hogy bíróságaik ilyen esetekben egyébként figyelembe vehessék a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket.”

A német jog

6 A több egyedi büntetés összbüntetésbe foglalására vonatkozó rendelkezéseket az 1998. november 13-i Strafrechtsgesetzbuch (büntető törvénykönyv; BGBl. 1998 I, 3322. o.; a továbbiakban: StGB) 53–55. §-ának alapügyben alkalmazandó változata tartalmazza.

7 Az StGB-nek a bűnhalmazatra vonatkozó 53. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha egy személy több bűncselekményt követett el, amelyeket egyidejűleg bíráltak el, és ezáltal több szabadságvesztés-büntetést vagy több pénzbüntetést von maga után, akkor halmazati büntetést kell kiszabni.”

8 Az StGB-nek a halmazati büntetés kiszabására vonatkozó 54. §-ának (1) és (2) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Ha az egyedi büntetések egyike életfogytig tartó szabadságvesztés, akkor halmazati büntetésként életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni. Minden más esetben a halmazati büntetést a legsúlyosabb büntetés súlyosbításával, különböző típusú büntetések esetén pedig a jellegénél fogva legsúlyosabb büntetés súlyosbításával kell kiszabni. Ennek során az elkövető személyét és az egyes bűncselekményeket együttesen kell figyelembe venni.

(2) A halmazati büntetés nem érheti el az egyes büntetések együttes tartamát. Határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén nem haladhatja meg a tizenöt évet, pénzbüntetés esetén pedig a hétszázhusz napi tétel pénzbüntetést.”

9 Az StGB-nek az összbüntetésbe foglalásra vonatkozó 55. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az 53. és 54. § t akkor is alkalmazni kell, ha a jogerősen elítélt személyt mielőtt a vele szemben kiszabott büntetést végrehajtották, az elévült vagy azt elengedték volna olyan másik bűncselekmény miatt ítélik el, amelyet a korábbi büntetőítélet előtt követett el. Korábbi büntetőítéletnek minősül az azon korábbi eljárásban hozott ítélet, amelyben az alapul szolgáló ténymegállapításokat utoljára lehetett vizsgálni.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 10 2003. október 10-én a francia állampolgárságú MV egy németországi egyetemen elrabolt egy egyetemi hallgatót, és megerőszkolta.
- 11 MV-t korábban Németországban nem ítélték el. Ezzel szemben a franciaországi bűnügyi nyilvántartása szerint 25 bűncselekményt követett el. MV-vel szemben többek között öt olyan büntetőítélet született, amelyeket a francia bíróságok a 2002 augusztusa és 2003 szeptembere között elkövetett bűncselekmények vonatkozásában a fent említett időpontot követően hoztak.
- 12 MV-t 2004. szeptember 30-án a tribunal de grande instance de Guéret (guéret-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) két év szabadságvesztés-büntetésre ítélte.
- 13 A blois-i cour d'assises du Loir-et-Cher (Loir-et-Cher megye esküdtbírósága, Franciaország) 2008. február 29-én 15 év szabadságvesztés-büntetést szabott ki MV-vel szemben. Ebbe a büntetésbe beszámították egyfelől a nantes-i cour d'assises de Loire-Atlantique (Loire-Atlantique megye esküdtbírósága, Franciaország) által 2008. május 16-án kiszabott hat év szabadságvesztés-büntetést, másfelől pedig a cour d'appel de Grenoble (grenoble-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) által 2012. április 23-án kiszabott egy év, hat hónap szabadságvesztés-büntetést.
- 14 2013. január 24-én az angers-i cour d'assises du Maine-et-Loire (Maine-et-Loire megye esküdtbírósága, Franciaország) további hét év szabadságvesztés-büntetésre ítélte MV-t.
- 15 MV-t 2003. október 20-án a francia hatóságok által kibocsátott elfogatóparancs alapján elfogták Hollandiában, és átadási letartóztatásba vették. 2004. május 17-én átadták a francia hatóságoknak. MV 2021. július 23-ig megszakítás nélkül fogva tartásban volt Franciaországban, így ez utóbbi időpontig a jelen ítélet 12–14. pontjában felsorolt szabadságvesztés-büntetések közül 17 év, 9 hónapot hajtottak végre.
- 16 2021. július 23-án a francia hatóságok átadták MV-t a német hatóságoknak. MV-t az Amtsgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i helyi bíróság, Németország) által kibocsátott elfogatóparancs alapján előzetes letartóztatásba helyezték Németországban.
- 17 A Landgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i regionális bíróság) 2022. február 21-én MV-t a 2003. október 10-én Németországban elkövetett bűncselekmény miatt elmarasztalta, szexuális erőszak minősítette esetének elkövetésében bűnösnek találta, és hat év szabadságvesztés-büntetésre ítélte. E bíróság úgy ítélte meg, hogy az MV által Németországban elkövetett cselekményekre tekintettel „ténylegesen arányos” büntetés hét év szabadságvesztés lenne. Tekintettel azonban arra, hogy a Franciaországban kiszabott büntetésekkel nem lehet összbüntetésbe foglalni, az említett bíróság a büntetést „méltányosságból” egy évvel enyhítette.
- 18 MV ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a kérdést előterjesztő Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) elé.
- 19 Két különböző szempontból a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy összeegyeztethető-e a 2008/675 kerethatározat rendelkezéseivel a Landgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i regionális bíróság) által hozott ítélet.

- 20 Először is a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy annak lehetősége, hogy MV-vel szemben az alapeljárás tárgyát képező szexuális erőszak minősített esete miatt végrehajtható szabadságvesztés-büntetést szabjanak ki, a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében tükröződő, a más tagállamokban hozott büntetőítéletek egyenértékűsége elvének értelmezésétől, valamint az ezen elv alóli, az e kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében előírt kivétel értelmezésétől függ.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az MV-vel szemben Franciaországban hozott büntetőítéletek az StGB 55. §-ának (1) bekezdése értelmében főszabály szerint figyelembe vehetők lennének az összbüntetésbe foglалás szempontjából, ha azokat a Németországban hozott büntetőítéletekkel egyenértékűen kezelnék.
- 22 Az StGB-nek az összbüntetésbe foglалásra vonatkozó 55. §-a (1) bekezdésének célja az, hogy a több bűncselekményt elkövető személyeket ne kezeljék eltérően attól függően, hogy e bűncselekményeket egy eljárásban bírálják-e el, amely esetben e személlyel szemben az StGB 53. §-ának (1) bekezdése értelmében vett halmazati büntetést kell kiszabni, vagy pedig több különálló eljárásban, amely esetben a büntetések az StGB 55. §-ának (1) bekezdése értelmében összbüntetésbe foglалandók.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti továbbá, hogy az összbüntetésbe foglалás keretében figyelembe kell venni az StGB 54. §-ának (2) bekezdésében a határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetésekkel kapcsolatban előírt tizenöt év felső határt. Márpedig a Franciaországban MV-vel szemben hozott büntetőítéletek egyenértékű kezelése esetén e felső határt már a blois-i cour d'assises du Loir-et-Cher (Loir-et-Cher megye esküdtbírósága) által 2008. február 29-én hozott, tizenöt év szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítéletével elérték volna.
- 24 Következésképpen abban az esetben, ha a Franciaországban hozott büntetőítéleteket a Németországban hozott büntetőítéletekkel egyenértékűnek tekintjük, MV-vel szemben vitathatatlanul egyedi büntetés szabható ki a szexuális erőszak minősített esete miatt, amelynek elkövetésében bűnösnek találták. Mindazonáltal az StGB 54. §-ának (2) bekezdése értelmében az összbüntetés nem haladhatja meg a tizenöt év szabadságvesztés felső határát, ily módon a kiszabott büntetés ténylegesen nem lenne végrehajtható MV-vel szemben.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy nemzetközi közjogi okokból a más államban kiszabott büntetések nem foglalhatók összbüntetésbe az StGB 55. §-ának (1) bekezdése alapján. Ugyanis ilyen határokon átnyúló összefüggésben az összbüntetésbe foglалás sértené mind a külföldi büntetőítélet jogerejét, mind pedig a külföldi állam büntetés-végrehajtási szuverenitását.
- 26 Tekintettel arra, hogy a német jog alapján nem lehet elrendelni a más tagállamban kiszabott büntetések összbüntetésbe foglалását, a kérdést előterjesztő bíróság a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének értelmezését kéri.
- 27 E bíróság a Bíróság ítélkezési gyakorlatára hivatkozva megjegyzi, hogy e kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező, a nemzeti jog szerinti hatály fűződjön.
- 28 Az említett bíróság mindazonáltal az említett kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében megállapított kivétel hatályára vonatkozóan is választ vár. Úgy véli, hogy MV-vel szemben az alapeljárás tárgyát képező szexuális erőszak minősített esete miatt kizárólag abban az

- esetben lehetne végrehajtható büntetést kiszabni, ha e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a más tagállamokban hozott büntetőítéleteknek az ugyanezen kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt figyelembevétel, amennyiben e figyelembevétel az StGB 54. §-ának (2) bekezdésében a határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetések esetében előírt tizenöt éves felső határt meghaladná.
- 29 Másodszor, arra az esetre, ha a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a más tagállamokban hozott büntetőítéletek egyenértékűségének az e kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében kimondott elve az alapeljárás körülményei között nem alkalmazható, a kérdést előterjesztő bíróság az említett kerethatározat 3. cikke (5) bekezdése második albekezdésének értelmezését kéri.
- 30 E tekintetben arra keresi a választ, hogy a más tagállamban kiszabott büntetést a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdése alapján oly módon kell-e figyelembe venni, hogy az StGB 55. §-ának (1) bekezdésében előírt összbüntetésbe foglalás lehetőségének hiányából eredő hátrányt a belföldön elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott büntetés meghatározásakor „konkrétan meg kell állapítani és meg kell indokolni”.
- 31 E bíróság kifejti, hogy a 2008/675 kerethatározat német jogba való átültetésekor a német jogalkotó nem tartotta szükségesnek, hogy e kerethatározat 3. cikke tekintetében átültető intézkedést fogadjon el. Az a gondolat, hogy a más államban hozott büntetőítéletek formálisan ugyan nem foglalhatók összbüntetésbe, azonban az elíteltet emiatt lehetőleg nem érheti hátrány, megfelel a német bíróságok által a korábbi külföldi büntetőítéletek esetében is alkalmazott „méltányossági” enyhítésnek.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az e kérdésre vonatkozó saját ítélkezési gyakorlata szerint a más tagállamban kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalásának lehetetlenségéből eredő hátrányt a büntetékiszabás keretében az ügy érdemében határozó bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó, nem számszerűsített enyhítés révén „méltányosságból” kell figyelembe venni. E tekintetben elegendő, ha e bíróság az elítelt javára szóló tényezőként a későbbi összbüntetésbe foglalás lehetőségének hiányát is figyelembe veszi.
- 33 E bíróság ugyanakkor úgy véli, hogy kizárólag az összbüntetésbe foglalás lehetetlenségéből eredő hátrány világosan megindokolt és számszerűsített kompenzációja felel meg a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (1) és (5) bekezdésében foglalt szabályoknak.
- 34 A Bíróságnak az e kerethatározat alkalmazására vonatkozó ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletek figyelembevételének módját a lehető legjobban közelíteni kell a korábbi nemzeti büntetőítéletek figyelembevételének módjához. Márpedig az StGB 53–55. §-ában meghatározott, az összbüntetésbe foglalásra irányadó, az összbüntetés számszerűsített meghatározását előíró szabályozáshoz történő lehető legjobb közelítés érdekében a kérdést előterjesztő bíróság szerint az ügy érdemében határozó bíróságnak konkrétan meg kell állapítania az összbüntetésbe foglalás lehetetlenségéből eredő hátrányt, és azt az újonnan kiszabandó új összbüntetésből le kell vonnia.
- 35 E bíróság hozzáteszi, hogy az összbüntetésbe foglalás lehetetlenségéből eredő hátrány indokolt és számszerűsített kompenzálása nemcsak átláthatósági okokból, hanem azért is elengedhetetlen, hogy lehetővé tegye a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság számára a kiszabott büntetés meghatározásának felülvizsgálatát.

36 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az alapeljárásban a Landgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i regionális bíróság) a büntetés kiszabáskor nem vette figyelembe, hogy a hat év szabadságvesztés-büntetés kiszabása az StGB 54. §-ának (2) bekezdésében a határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetések kapcsán előírt tizenöt éves felső határ túllépéséhez vezetett. Ezenkívül e bíróság nem hivatkozott arra, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdése második albekezdésének megfelelően milyen konkrét kritériumok alapján vette figyelembe a Franciaországban hozott büntetőítéleteket.

37 E körülmények között a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2008/675] kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt egyenlő bánásmód elvére tekintettel és [az e] kerethatározat 3. cikkének (5) bekezdésének fényében a Németországban és más uniós tagállamban hozott büntetőítéletek alapján kiszabott összbüntetéssel kapcsolatban fennálló helyzet esetén a belföldi bűncselekményért abban az esetben is kiszabható-e büntetés, ha a más uniós tagállamban kiszabott büntetés fiktív beszámítása azt eredményezné, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztések esetében túllépnék az összbüntetés német jog alapján megengedett felső határát?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

A más tagállamokban hozott büntetőítéleteket a [2008/675] kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második mondata szerint oly módon kell-e figyelembe venni, hogy a büntetés belföldi bűncselekmény esetében történő kiszabáskor konkrétan meg kell állapítani és indokolni kell az abból eredő hátrányt, hogy a halmazati büntetés kiszabás német jog szerinti elveinek megfelelő összbüntetésbe foglalás nem lehetséges?”

A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről

38 A Bíróság elnöke a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének (3) bekezdésében ráruházott hatáskörével élve annak vizsgálatára kérte fel a második tanácsot, hogy a jelen ügyet hivatalból az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23a. cikkének első bekezdése szerinti sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban szükséges-e elbírálni.

39 Meg kell állapítani, hogy ezen eljárás megindításának feltételei a jelen ügyben teljesülnek.

40 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 107. cikkének (1) bekezdése értelmében csak az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek képezhetik sürgősségi eljárás tárgyát, amelyek az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. cím szerinti területek valamelyikével kapcsolatban egy vagy több kérdést vetnek fel.

41 Az említett V. cím hatálya alá tartozó területek között szerepel többek között a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés.

42 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a más tagállamokban eltérő cselekmények alapján hozott büntetőítéleteknek egy új büntetőeljárásban történő figyelembevételét szabályozó 2008/675 kerethatározat értelmezésére vonatkozik.

- 43 Ezenkívül e kerethatározatot az EUSZ 31. cikk alapján fogadták el, amelynek helyébe az EUMSZ 82., EUMSZ 83. és EUMSZ 85. cikk lépett. Márpedig az EUM-Szerződés e cikkei formálisan a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló fejezet alá tartoznak.
- 44 A fentiekből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem több kérdést vet fel az EUM-Szerződés harmadik részének V. címében említett területek egyikével, nevezetesen a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatban, és ezért sürgősségi eljárás tárgyát képezheti.
- 45 Másodszor, a sürgősség kritériumát illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy e feltétel teljesül, ha az alapügyben érintett személy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésekor meg van fosztva szabadságától, és további fogva tartása az alapeljárás kimenetelétől függ (lásd legutóbb: 2022. április 28-i C és CD [Az átadásról szóló határozat végrehajtásának jogi akadályai] ítélet, C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy MV ténylegesen meg van fosztva szabadságától, és az alapügy kimenetele befolyásolhatja további fogva tartásának kérdését.
- 47 A kérdést előterjesztő bíróság kifejtette, hogy amennyiben a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződik, az StGB 54. §-ának (2) bekezdésében a határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetések tekintetében előírt tizenöt éves felső határ túllépése miatt már nem lehetne MV-vel szemben végrehajtható büntetést kiszabni.
- 48 E körülmények között a Bíróság második tanácsa az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően 2022. szeptember 27-én úgy határozott, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalást hivatalból sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 49 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) és (5) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállam a valamely személlyel szemben indított büntetőeljárásban köteles az e személlyel szemben egy másik tagállamban eltérő cselekmények alapján hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező, az érintett nemzeti jogszabályokban az összbüntetésbe foglalásra vonatkozóan előírt hatályt fűzni, amennyiben egyrészt az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a korábbi büntetőítéletek meghozatala előtt követték el, másrészt pedig e korábbi büntetőítéleteknek e nemzeti jogszabályoknak megfelelő figyelembevételével megakadályozná az említett eljárást lefolytató nemzeti bíróságot abban, hogy az érintett személlyel szemben végrehajtható büntetést szabjon ki.
- 50 A 2008/675 kerethatározat célja, amint az az (5)–(8) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy minden tagállam biztosítsa, hogy a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződjön a nemzeti jogszabályaik értelmében (2021. április 15-i AV [Összbüntetési ítélet] ítélet, C-221/19, EU:C:2021:278, 49. pont).

- 51 E céllal összhangban az e kerethatározat (5) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (1) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy az adott tagállamban folyó új büntetőeljárásban a valamely más tagállamban az adott személlyel szemben hozott olyan korábbi büntetőítéleteket, amelyekkel kapcsolatban a kölcsönös jogsegélyről vagy a bűnügyi nyilvántartásból származó információk cseréjéről szóló hatályos eszközök értelmében információkat szereztek, egyfelől ugyanolyan mértékben vegyék figyelembe, mint amennyire a korábbi nemzeti büntetőítéleteket a nemzeti jog alapján figyelembe veszik, és másfelől, hogy azokhoz ugyanolyan hatály fűződjön, mint amilyen e jog szerint ez utóbbi büntetőítéletekhez fűződik, akár ténybeli hatásról, akár eljárásjogi vagy anyagi jogi hatályról legyen szó.
- 52 Az említett kerethatározat 3. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy e kötelezettség fennáll a tárgyalás előtti szakasz, a tárgyalás, és a büntetőítélet végrehajtása során, különösen az alkalmazandó eljárási szabályok tekintetében, ideértve a bűncselekmény meghatározására, a büntetés típusára és mértékére, valamint a határozat végrehajtására vonatkozó szabályokat is.
- 53 A Bíróság kimondta, hogy a 2008/675 kerethatározat alkalmazandó arra a nemzeti eljárásra, amelynek tárgya olyan összbüntetésbe foglalt szabadságvesztés-büntetés végrehajtás céljából történő kiszabása, amely figyelembe veszi az e személlyel szemben a nemzeti bíróság által kiszabott büntetést, valamint a valamely másik tagállam bírósága által ugyanezen személlyel szemben eltérő cselekmények miatt hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott büntetést is (2021. április 15-i AV [Összbüntetési ítélet] ítélet, C-221/19, EU:C:2021:278, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 54 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott, a jelen ítélet 21–24. pontjában összefoglalt magyarázatokból kitűnik, hogy ha az alapeljárás körülményei között a francia bíróságok által MV-vel szemben hozott korábbi büntetőítéleteket az e kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdése alapján a német bíróságok által hozott büntetőítéletekkel egyenértékűnek tekintenék, az ügy érdemében határozó bíróságnak az StGB 53–55. §-ában foglalt szabályoknak megfelelően a büntetéseket összbüntetésbe kellene foglalnia. Ebben az esetben az StGB 54. §-ának (2) bekezdésében a határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetések tekintetében előírt tizenöt éves felső határ túllépése miatt MV-vel szemben nem lehetne végrehajtható büntetést kiszabni.
- 55 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdése értelmében, ha az új eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a korábbi büntetőítélet meghozatala vagy teljes végrehajtása előtt követték el, e kerethatározat 3. cikkének (1) és (2) bekezdése nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a büntetéskiszabásra vonatkozó nemzeti szabályaikat alkalmazzák, amennyiben e szabályoknak a külföldi büntetőítéletekre való alkalmazása korlátozná a bírót a büntetéskiszabásban az új eljárás során.
- 56 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a német bíróságok előtt indított büntetőeljárásban MV-t a 2003. október 10-én elkövetett szexuális erőszak minősített esete miatt bűnösnek találták. Egyébiránt az ezen eljárás keretében figyelembe veendő büntetőítéleteket a francia bíróságok ezen időpontot követően hozták. Meg kell tehát állapítani, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében szereplő időbeli feltétel az alapeljárás körülményei között teljesül.
- 57 Következésképpen az alapeljárás körülményei az e rendelkezésben megállapított kivétel hatálya alá tartozhatnak.

- 58 Ami e kivétel hatályát illeti, e kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdése mentesíti a tagállamokat azon kötelezettségük alól, hogy „a büntetéskiszabásra vonatkozó nemzeti szabályait” alkalmazzák a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletekre, amennyiben e szabályok alkalmazása „korlátozná a bírót a büntetéskiszabásban az új eljárás során”.
- 59 A jelen ügyben meg kell állapítani egyrészt, hogy a német jog összbüntetésbe foglalásra vonatkozó, az StGB 53–55. §-ában előírt, alapeljárásban hivatkozott szabályai az említett kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdése értelmében vett „büntetéskiszabásra vonatkozó nemzeti szabályoknak” minősülnek. A német jog e szabályai ugyanis behatárolják a büntetőbíróság bűnhalmazat esetén történő büntetéskiszabási hatáskörét, függetlenül attól, hogy azokat egyetlen eljárásban vagy több külön eljárásban bírálják-e el.
- 60 Másrészt, amint az a jelen ítélet 54. pontjában megállapításra került, e szabályoknak a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéletekre való alkalmazása megakadályozná a nemzeti bíróságot abban, hogy az alapeljárás keretében végrehajtható büntetést szabjon ki.
- 61 Következésképpen az alapeljárás körülményei között az, ha a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződne, azzal a következménnyel járna, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdése értelmében véve „korlátozná a bírót a büntetéskiszabásban az új eljárás során”.
- 62 A fentiekből következik, hogy az e rendelkezésben megállapított kivétel az alapeljárás körülményei között valóban alkalmazandó, és ezáltal mentesíti a nemzeti bíróságot azon kötelezettség alól, hogy az StGB 53–55. §-ában előírt összbüntetésbe foglalásra vonatkozó szabályoknak megfelelően a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéletekhez a nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatályt fűzzön.
- 63 Ezt az értelmezést egyébiránt megerősítik mind a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének szövegösszefüggései, mind pedig az e kerethatározat 3. cikkének (5) bekezdése által követett célok.
- 64 A 2008/675 kerethatározat 3. cikkét övező szövegösszefüggést illetően emlékeztetni kell arra, hogy e kerethatározat (5) preambulumbekzdése értelmében e kerethatározatnak nem célja a különböző nemzeti jogszabályok által a korábbi büntetőítéletekre vonatkozóan meghatározott következmények harmonizálása. A (3) preambulumbekzdéséből az is kitűnik, hogy az említett kerethatározat csupán egy minimumkötelezettséget ír elő a tagállamok számára a más tagállamokban hozott büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozóan.
- 65 Ráadásul a 2008/675 kerethatározat a (13) preambulumbekzdése szerint tiszteletben tartja a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletek figyelembevételéhez szükséges nemzeti eljárások és megoldások sokféleségét. Így e kerethatározat az EUMSZ 67. cikk (1) bekezdésének megfelelően hozzájárul a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséhez az Unión belül, tiszteletben tartva a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait.
- 66 Következésképpen a valamely más tagállamban hozott korábbi büntetőítéletek egyenértékűségének az e kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében rögzített elvét össze kell egyeztetni annak szükségességével, hogy a tagállamok eltérő büntetőjogi hagyományainak és rendszereinek sokféleségét tiszteletben kell tartani. Amint azt az említett kerethatározat (8) preambulumbekzdése pontosítja, csak „lehetőség szerint” kell elkerülni azt, hogy az érintett személy kedvezőtlenebb bánásmódban részesüljön annál, mintha a korábbi ítélet nemzeti ítélet lett volna.

- 67 A 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének célját illetően annak szövegéből kifejezetten kitűnik, hogy e rendelkezés célja, hogy megőrizze „a bíróság büntetéskiszabási” hatáskörét a más tagállamban hozott büntetőítéletek meghozatala vagy végrehajtása előtt belföldön elkövetett bűncselekmény szankcionálása terén.
- 68 Amint arra a Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (a szövetségi legfelsőbb bíróság mellett működő főügyész) és az Európai Bizottság lényegében hivatkozik, olyan összefüggésben, amelyet a tagállamok büntetőjogi hagyományainak és rendszereinek sokszínűsége jellemez, különösen a büntetési tételek és büntetés-végrehajtási módok tekintetében, nem kizárt, hogy a más tagállamban hozott büntetőítéletek figyelembevétele akadályát képezi annak, hogy végrehajtható büntetést szabjanak ki egy olyan bűncselekmény miatt, amelyet az érintett tagállam területén e büntetőítéletek meghozatala vagy végrehajtása előtt követtek el.
- 69 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott magyarázatokból kitűnik, hogy az alapeljárás kontextusában, amennyiben a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéletekhez – az StGB 55. §-ának (1) bekezdésében előírt összbüntetésbe foglalás révén – a nemzeti büntetőítéletekkel megegyező hatály fűződne, az akadályát képezné annak, hogy a korábbi büntetőítéletek meghozatala előtt Németországban elkövetett szexuális erőszak minősített esete miatt végrehajtható büntetést lehessen kiszabni.
- 70 Márpedig a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdése első albekezdésének éppen az a célja, hogy megőrizze a nemzeti bíróságok ilyen esetben fennálló büntetéskiszabási hatáskörét, a tagállamok eltérő büntetőjogi hagyományai és rendszerei sokféleségének tiszteletben tartása mellett, mentesítve e bíróságokat az e kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt azon kötelezettség alól, hogy a más tagállamban hozott korábbi büntetőítéleteket a korábbi nemzeti büntetőítéletekkel egyenértékűnek tekintsék.
- 71 Pontosítani kell továbbá, hogy semmi sem tiltja azonban, hogy a tagállamok a más tagállamban hozott büntetőítéletekhez a nemzeti büntetőítéletekkel megegyező hatályt fűzzenek a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében említett esetben. Amint azt a (3) preambulumbekzdése pontosítja, e kerethatározat célja az, hogy a más tagállamokban hozott büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozóan minimumkötelezettséget írjon elő, így a tagállamok szabadon figyelembe vehetik ezeket az ítéleteket abban az esetben is, ha az említett kerethatározat értelmében erre nem kötelesek.
- 72 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tagállam a valamely személlyel szemben indított büntetőeljárásban nem köteles az e személlyel szemben egy másik tagállamban eltérő cselekmények alapján hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekkel megegyező, az érintett nemzeti jogszabályokban az összbüntetésbe foglalásra vonatkozóan előírt hatályt fűzni, amennyiben egyrészt az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a korábbi büntetőítéletek meghozatala előtt követték el, másrészt pedig e korábbi büntetőítéleteknek e nemzeti jogszabályoknak megfelelő figyelembevétele megakadályozná az említett eljárást lefolytató nemzeti bíróságot abban, hogy az érintett személlyel szemben végrehajtható büntetést szabjon ki.

A második kérdésről

- 73 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a valamely más tagállamban hozott korábbi büntetőítéleteknek az e rendelkezés értelmében vett figyelembevétel megköveteli, hogy a nemzeti bíróság konkrétan megállapítsa és indokolja az abból eredő hátrányt, hogy a korábbi nemzeti büntetőítéletek tekintetében előírt összbüntetésbe foglalás nem lehetséges.
- 74 E rendelkezés szövegéből következik, hogy minden olyan büntetőeljárásban, amely az e kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében megállapított kivétel hatálya alá tartozik, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy „a bíróságaik ilyen esetekben egyébként figyelembe vehessék a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket”.
- 75 E kötelezettség teljesítéséhez elegendő, ha a tagállamok az uniós jogot és az említett kerethatározat által követett célkitűzéseket tiszteletben tartva lehetővé teszik nemzeti bíróságaik számára, hogy egyéb módon figyelembe vegyék a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket.
- 76 Ezzel szemben e rendelkezésből semmilyen kötelezettség nem vezethető le a nemzeti bíróságok által a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéletek ténylegesen figyelembevételkor tiszteletben tartandó konkrét anyagi jogi vagy eljárási szabályokat illetően.
- 77 Mivel maga a 2008/675 kerethatározat rendelkezései nem tartalmazznak további pontosításokat, meg kell állapítani, hogy e kerethatározat mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára azon lehetőség gyakorlati érvényesítési módjait illetően, hogy a nemzeti bíróságok az e kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdése alapján figyelembe vehetik a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket.
- 78 Következésképpen a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdéséből nem vezethető le az ügy érdemében határozó bíróság arra vonatkozó kötelezettsége, hogy az alapeljárás körülményei között számszerűsített módon meghatározza az abból eredő hátrányt, hogy nem lehet alkalmazni a nemzeti büntetőítéletek esetében előírt összbüntetésbe foglalásra vonatkozó nemzeti szabályokat, és hogy ezt követően e számítás alapján enyhítse a büntetést.
- 79 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 85. és 86. pontjában hangsúlyozta, az e rendelkezésből levezethető egyetlen követelmény arra vonatkozik, hogy a nemzeti bíróságok figyelembe vehetik a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket, anélkül azonban, hogy e figyelembevétel konkrét módjait az uniós jogalkotó meghatározta volna.
- 80 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a Landgericht Freiburg im Breisgau (Freiburg im Breisgau-i regionális bíróság) ténylegesen figyelembe vette a Franciaországban hozott korábbi büntetőítéleteket. Ez a bíróság ugyanis a 2022. február 21-i ítéletében „méltányosságból” egy évvel csökkentette az eredetileg kiszabandó hét év szabadságvesztés-büntetést, tekintettel arra, hogy a büntetést a Franciaországban kiszabott büntetésekkel nem lehet összbüntetésbe foglalni.
- 81 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a valamely más tagállamban hozott korábbi büntetőítéleteknek az e rendelkezés értelmében vett figyelembevétel

nem követeli meg, hogy a nemzeti bíróság konkrétan megállapítsa és indokolja az abból eredő hátrányt, hogy a korábbi nemzeti büntetőítéletek tekintetében előírt összbüntetésbe foglalás nem lehetséges.

A költségekről

- 82 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló, 2008. július 24-i 2008/675/IB tanácsi kerethatározat 3. cikkének (1) és (5) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

a tagállam a valamely személlyel szemben indított büntetőeljárásban nem köteles az e személlyel szemben egy másik tagállamban eltérő cselekmények alapján hozott korábbi büntetőítéletekhez a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező, az érintett nemzeti jogszabályokban az összbüntetésbe foglalásra vonatkozóan előírt hatályt fűzni, amennyiben egyrészt az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt a korábbi büntetőítéletek meghozatala előtt követték el, másrészt pedig e korábbi büntetőítéleteknek e nemzeti jogszabályoknak megfelelő figyelembevétele megakadályozná az említett eljárást lefolytató nemzeti bíróságot abban, hogy az érintett személlyel szemben végrehajtható büntetést szabjon ki.

- 2) A 2008/675 kerethatározat 3. cikke (5) bekezdésének második albekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

a valamely más tagállamban hozott korábbi büntetőítéleteknek az e rendelkezés értelmében vett figyelembevétele nem követeli meg, hogy a nemzeti bíróság konkrétan megállapítsa és indokolja az abból eredő hátrányt, hogy a korábbi nemzeti büntetőítéletek tekintetében előírt összbüntetésbe foglalás nem lehetséges.

Aláírások